

Φιλήμονας Πατσάκης – Ημερολόγια βυθισμένου καταστρώματος Α΄

Φιλήμονας Πατσάκης

Ήθελα να ξεκινήσω ένα ημερολόγιο εδώ και αρκετό καιρό τώρα. Πολύ πριν από τότε που συμμετείχα σε εκείνη την υπέροχη συγκέντρωση στο Σύνταγμα – κολονάτα ποτήρια, σαμπάνια και μια αίσθηση καθήκοντος απέναντι στην Ευρώπη, στο σπίτι μας. Το ήθελα από την εξέγερση του 2008, κατά την οποία κάποιοι προσπάθησαν να καταλύσουν το κράτος διά ασήμαντον αφορμήν, από τις πλατείες που η πλέμπα διεκδίκησε - αν είναι δυνατόν- την εκπροσώπησή της. Δεν μπορούσα όμως να βάλω τη σκέψη μου σε μια σειρά. Η καριέρα ενός ανθρώπου που ξέρει τι θέλει στη ζωή σε αποπροσανατολίζει μερικές φορές. Για να σας δώσω μια εικόνα πιο συγκεκριμένη, μάθετε ότι ανήκω σε μια γενιά μεταιχμιακή. Μια γενιά που δεν είχε τηλεόραση στην παιδική της ηλικία και δεν μπορούσε να φανταστεί ότι μια μέρα αυτή θα ήταν αναπόσπαστο μέρος της ζωής. Δεν είχαμε κινητό και τώρα η λέξη επικοινωνία έχει ταυτιστεί με αυτό. Ζήσαμε την εποχή της αυταπάτης της επανάστασης και την υπέροχη στιγμή του ξεβλαχέματος του Κλικ, είδαμε την Πτώση του Τείχους και την ανάδυση της εποχής του τέλους της ιστορίας. Βέβαια, κάποιοι κολλημένοι το αρνούνται αυτό, και εδώ μπαίνει η ανάγκη της εκπαίδευσης.

Είδαμε σε ώριμη ηλικία την έλευση του διαδικτύου, που ήρθε μαζί με την υπέροχη εποχή Σημίτη και τις υποσχέσεις του χρηματιστηρίου. Την ένδοξη εποχή της Ολυμπιάδας, που εμείς καθορίσαμε το μεγαλείο της. Επιτέλους μας πρόλαβε η κρίση και έτσι μπορέσαμε να σαρώσουμε τα όποια ψήγματα κοινωνικού κράτους υπήρχαν. Όσοι αντιδρούν, έχουν φτιάξει μια μειοψηφία

που πρέπει να παταχθεί. Και για να παταχθούν, πέραν της καταστολής (που είναι απαραίτητη), χρειάζεται και η εκπαίδευση. Αυτόν τον ρόλο ευελπιστώ να παίξουν τα ημερολόγιά μου.

Θα μου πείτε, γιατί γράφω τώρα; Θεωρώ ότι ο πόλεμος είναι το τελικό στάδιο ενός μετασχηματισμού που, αν επιτευχθεί, θα είναι καθοριστικός. Επίσης, για να διατηρήσω τη σχέση μου με αυτό που ονομάζουμε ακραίο κέντρο και τις ευκαιρίες που μια τέτοια συμμαχία σημαίνει για τη ζωή μου. Και ως άνθρωπος που συμβιβάστηκα με τον καιρό μου (και όχι μόνο), το ημερολόγιο έχει τη μορφή αναρτήσεων σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης (νομίζω ότι θα πετύχουμε μεγάλη νίκη αν εξαλείψουμε την λέξη «κοινωνικής»).

Ημέρα πρώτη

Ξεκινάω έναν αγώνα ενάντια στους ισαποστάκηδες. (Υπάρχουν βέβαια επιφανείς αγωνιστές που δεν έχουν την ανάγκη μου, άνθρωποι που ποτέ δεν έχουν δει αντιπολεμική πορεία, που έχουν υποστηρίξει πολλούς δίκαιους πολέμους και που πανηγύρισαν για τον τρομερό επανεξοπλισμό της Γερμανίας, που δεν έχουν ποτέ ακούσει αιτήματα όπως κατάργηση των στρατών και των όπλων, άνθρωποι με σαφώς μεγαλύτερο κύρος από εμένα, αλλά θα δώσω και εγώ τον αγώνα μου). Ξεκινάω, λοιπόν, και αφού καταδικάσω απερίφραστα και χωρίς αστερίσκους την εισβολή και τον πόλεμο στην Ουκρανία (αυτό το κάνω με εξαιρετική ευκολία λόγω μιας εγγενούς αποστροφής στον πόλεμο και την εξουσία που τον παράγει), δηλώνω την πλήρη συμπαράσταση μου στις δυτικές κυβερνήσεις και για έναν άλλο λόγο πέραν από τον προφανή. Επιτέλους προστέθηκε ο σωστός διαχωρισμός για τους ανέστιους ανθρώπους, τους ανθρώπους που επιχειρούν να φύγουν από τις εμπόλεμες ζώνες, να σωθούν από τη φρίκη του θανάτου. Μετά τον διαχωρισμό προσφύγων και μεταναστών, που δεν βόλευε γιατί με τόσους πολέμους, πείνα και δυστυχία όλοι ήθελαν να λέγονται πρόσφυγες, έχουμε πλέον τον διαχωρισμό σε σωστούς πρόσφυγες

και λάθος.

Λέω ότι έτσι είναι καλύτερα γιατί η διαφορά είναι τόσο ευδιάκριτη, που δεν χρειάζεται πολλές κουβέντες. Πρόσφυγες με ξανθό μαλλί, ανοιχτό χρώμα δέρματος κ.λπ γίνονται αμέσως δεκτοί. Μάλιστα, οι κυβερνήσεις (μαζί τους και η ελληνική) κίνησαν τις συνοπτικές διαδικασίες αποδοχής ασύλου που ήταν κρυμμένες σε σεντούκια. Τη σωστή ερμηνεία μάς δίνει ο Βούλγαρος πρωθυπουργός (χε χε, πρωθυπουργός χώρας που οι κάτοικοί της έχουν γίνει αφίσα στην προεκλογική εκστρατεία του Brexit) ο οποίος ως σπουδαγμένος στο Χάρβαρντ έχει σωστή αστική αυτοπεποίθηση: «Αυτοί δεν είναι οι πρόσφυγες που έχουμε συνηθίσει. Αυτοί οι άνθρωποι είναι Ευρωπαίοι. Αυτοί οι άνθρωποι είναι έξυπνοι, είναι μορφωμένοι. Αυτό δεν είναι το προσφυγικό κύμα που έχουμε συνηθίσει, άνθρωποι για την ταυτότητα των οποίων δεν είμαστε σίγουροι, άνθρωποι με θολό παρελθόν που θα μπορούσαν ακόμα και να είναι τρομοκράτες».

Βουνό το δίκιο. Δεν είναι παντού ίδιος ο όλεθρος και ο πόλεμος - έλεος πια. Επίσης, λογικές οι εικόνες που συνοριοφύλακες σταματάνε τρένα και λεωφορεία καθώς προσπαθούν να περάσουν τα σύνορα, και με μια εύκολη διαλογή πετάνε έξω τους σκουρόχρωμους. Αυτές οι διαλογές είναι πολύ πιο εύκολες από τις άλλες που έγιναν πολλά χρόνια πριν γιατί αυτοί οι Εβραίοι, παρά τη μύτη που εξέχει, είναι τελικά λευκοί.

Θυμήθηκα την υπέροχη στιγμή στον Ταξιδιώτη του Μπόσβιτς που εκτυλίσσεται όταν ο ήρωάς του, ο Εβραίος Ζίλμπερμαν, καταφέρνει με τα πολλά να περάσει τα σύνορα και να μπει στην επικράτεια του Βελγίου. Με βαθιά ανακούφιση αισθάνεται ότι σώθηκε από τον κίνδυνο του αφανισμού. Εκεί θα τον βρουν οι Βέλγοι συνοριοφύλακες και θα τον επαναπροωθήσουν στη Γερμανία.

«Πρέπει να γυρίσετε στη Γερμανία».

«Μα είμαι πρόσφυγας, είμαι Εβραίος. Με κυνηγάνε να με συλλάβουν. Θα με στείλουν σε στρατόπεδο συγκέντρωσης».

«Περάσατε παράνομα τα σύνορα».

«Μα δεν μπορούσα να κάνω αλλιώς, αφού με κυνηγούσαν».

«Δεν μπορούν να έρθουν όλοι στο Βέλγιο».

Έλα ντε να ορίσουμε αυτό το όλοι ρε παιδιά.

Ημέρα δεύτερη

Συνεχίζοντας τη σκληρή μάχη με τους ισαποστάκηδες, θα ήθελα πρώτα να διορθώσω μια αβλεψία που μου επισήμαναν οι τόσο καταρτισμένοι μου σύντροφοι. Παρά το ότι καταδίκασα τον πόλεμο, δεν ανέφερα τον αποτροπιασμό που μου προκαλεί ο Πούτιν. Ευτυχώς αυτό είναι εύκολο, γιατί τον αντιπαθούσα ανέκαθεν (παρόλο που όλος ο κόσμος συναγελαζόταν μαζί του 22 χρόνια μέχρι να βεβαιωθεί για τον σκατοχαρακτήρα του). Τον αντιπαθούσα ως μέρος μιας εξουσίας βασισμένης στα υπόγεια των μυστικών υπηρεσιών, σαν ηγέτη που ενεργεί στη βάση του αυταρχισμού, που θεωρεί την κοινωνία ένα πρόβλημα προς επίλυση. Μια τάση που διαρκώς διευρύνεται και προς τους υπέροχους δημοκράτες ηγέτες, αλλά γι' αυτή μου την αναφορά θα απολογηθώ σε άλλο σημείωμα.

Τούτου λεχθέντος, θα ήθελα τώρα να επιτεθώ σε αυτούς τους άθλιους με τα ναι μεν αλλά, κυρίως όσον αφορά την άθλια λογική ότι η επίθεση σε δημιουργίες τέχνης με μόνο κριτήριο τη χώρα προέλευσης είναι ένας νέος μακαρθισμός που αναδύεται και επειδή δεν έχει ιδεολογικό περιεχόμενο, θα αφορά την ίδια τη σκέψη και φυσικά τη δράση. Ότι είναι μια ευρύτερη λογική επιβολής που θα έχει ολέθρια αποτελέσματα για την κριτική σκέψη. Φτάνουν στο σημείο να υπερασπίζονται ανερυθρίαστα τον Τολστόι. Ε. όχι, κύριοι, να μας εξηγήσετε λοιπόν γιατί σε αυτό που αποκαλείτε εσείς αριστούργημα, το βιβλίο με τον τίτλο Πόλεμος και ειρήνη, έχει βάλει τη λέξη πόλεμος μπροστά;

Ας δούμε δε και τον έτερο Καππαδόκη, τον ανατόμο της ρωσικής ψυχής. Είδαμε τι ωραία κατάληξη είχε αυτό. Ο λόγος του Ντοστογιέφσκι συγκροτείται πάνω στη σύγκρουση Ανατολής και Δύσης, στη βάση ιδεών, αντιλήψεων, βαθιών υπαρξιακών αναζητήσεων, και φτάνει στον πυρήνα της συγκρότησης του ανθρώπου. Ο Ντοστογιέφσκι, αφού συγκροτεί τη δική του συνοχή,

τη θρυμματίζει, την αλλοιώνει και την υποβάλλει σε αναστοχαστικότητα. Επικίνδυνα πράγματα!!! Εκεί στηρίζεται το έπος της πολυφωνίας των έργων του και είναι αυτό ακριβώς που πρέπει να αποφεύγουμε σε καιρούς πολέμου, μαζί με τη σαφή του προτίμηση στη ρωσική ψυχή φυσικά.

Η εικόνα του πόνου και της θλίψης, η εικόνα ασφυξίας που προκαλεί ο πόλεμος, είναι μια εικόνα από ένα μέλλον που δεν μπορούμε να αποδεχθούμε. Η υιοθέτηση όμως της λογικής των διλημάτων που διαχειρίζεται η κυριαρχία αποτελεί τροχοπέδη για κάθε προσπάθεια δημιουργίας μετώπου απέναντι στη στρατικοποίηση. Αυτά τα διλήματα δεν θα μας κάνουν να μην καταλαβαίνουμε ότι εχθρός μας είναι η προσπάθεια δημιουργίας ενός νέου υπηκόου στη Δύση και την Ανατολή και ότι δεν μπορούμε να προσομοιώνουμε καταστάσεις και πολιτισμούς στα μέτρα και την οπτική ενός πολέμου των πολιτισμών. Είμαστε για πάντα με τον πλήρη και οριστικό αφοπλισμό, με τους λιποτάχτες, με τους ανθρώπους που διαδηλώνουν ενάντια στον πόλεμο (και εδώ ιδιαίτερη μνεία στους ηρωικούς διαδηλωτές της Ρωσίας), με όλους όσους αρνούνται την υποταγή σε ένα αύριο γεμάτο πόνο. «Κάθε εποχή προσδιορίζεται από το ύφος της», θα πει ο Χέρμαν Μπροχ, όταν στην αριστουργηματική του τριλογία Οι υπνοβάτες πραγματεύεται την πτώση του συστήματος αξιών των αστών στην ανατολή των παγκόσμιων συρράξεων. Δεν θα δεχθούμε καμία τέτοια ανατολή, ούτε την επιβολή του ύφους που θέλουν να επιβάλουν στην δική μας εποχή.

Ωχ, κάποιος μου επιτέθηκε και μου πήρε το πληκτρολόγιο, το τι έγραψε με θλίβει και δεν ανήκει στη θεάρεστη λογική που έχω υιοθετήσει

Ημέρα τρίτη

Θα ξεκινήσω αναγκαστικά καταγγέλλοντας ένα μέσο ενημέρωσης για ισαποστακισμό. Το κάνω με βαριά καρδιά καθώς πρόκειται για το κανάλι του ηγέτη της χώρας. Καλά καταλάβατε: καταγγέλλω το MEGA. Προτού γελάσετε, ας δούμε σε τι σχιζοφρενική κατάσταση υποβάλλει τους τηλεθεατές του. Ενώ λοιπόν κάθεσαι και βλέπεις

το δελτίο ειδήσεων και παίρνεις μεγάλη δόση από τη σωστή πλευρά της ιστορίας, μια ξεκάθαρη άποψη για τον πόλεμο, μόλις τελειώσει το δελτίο ξεκινάει η σειρά «Άγιος Παΐσιος». Ξέρετε, αυτός που λέει ότι το ξανθό γένος θα μας σώσει. Έλεος!!!! Αν αυτό δεν είναι η λειτουργία των ίσων αποστάσεων στην κουλτούρα, τότε δεν ξέρω κι εγώ τι είναι.

Συνεχίζοντας έναν αγώνα (μετράω τρεις αναρτήσεις μέχρι τώρα και μου είπαν ότι στις πέντε μπαίνω οριστικά στη σωστή πλευρά της ιστορίας), που εξελίσσεται σε σταυροφορία αλήθειας και ηθικής, πρέπει πάλι να κάνω μια δήλωση. Κάποιοι συναγωνιστές μου τόνισαν ότι δεν αναφέρω αρκετά τη λέξη εισβολή. Θεωρούσα ότι η λέξη πόλεμος ήταν αρκετή αλλά με έπεισαν ότι δεν έφτανε. Ονομάζω λοιπόν την ενέργεια της Ρωσίας εισβολή (και αυτό είναι εύκολο καθώς η Ρωσία πράγματι εισβάλλει στην Ουκρανία). Εκείνο που δεν μου είπαν και νιώθω την ανάγκη να τονίσω είναι η τρομερή αλλαγή που επιφέρει αυτού του είδους η βία στον τρόπο που συγκροτείται η ύπαρξη. Αυτό το βλέπει κανείς στη διαφορά ανάμεσα στο πρώτο κύμα προσφύγων που έκαναν μια συνειδητή επιλογή και στην ουσία δεν τους πρόλαβε ο πόλεμος, στο δεύτερο κύμα που απομακρύνθηκε αμέσως μόλις ξέσπασαν οι μάχες, και τώρα στο τρίτο κύμα – οι άνθρωποι αυτού του κύματος φέρουν ένα βλέμμα που έχει ενσωματώσει τη φρίκη του παραλογισμού μαζί με μια παθητικότητα απέναντι στη ζωή. Έχουμε ξανασυναντήσει αυτή την υποχώρηση της ύπαρξης στα στρατόπεδα, όχι μόνο τα ναζιστικά αλλά και πολύ πρόσφατα στα στρατόπεδα των όχι σωστών προσφύγων – ξέρετε, όλων αυτών που κοσμούν τους βυθούς ενός ανθρωπιστικού πολιτισμού, ανώνυμα πτώματα που δεν βρίσκουν έναν Λεβί να αφηγηθεί τον χαμό τους. Ωχ, πάλι μπερδεύτηκα και με βλέπω να αποβάλλομαι από τις ευγενείς τάξεις του ακραίου κέντρου.

Μετά την εισαγωγή, θέλω να μπω στο κυρίως θέμα. Υπάρχουν πολλοί που στο όνομα της ίσης απόστασης σπέρνουν παντού έναν αδικαιολόγητο φόβο. «Η Γερμανία επανεξοπλίζεται, έρχονται δύσκολες μέρες για την Ευρώπη» κ.λπ. Ας δούμε τα γεγονότα ψύχραιμα. Η Frankfurter Allgemeine Zeitung, αφού εξήρε την

απόφαση του σοσιαλδημοκράτη Όλαφ Σόλτς που υποσχέθηκε τη δημιουργία ενός ταμείου 100 δις ευρώ για τον επανεξοπλισμό της Γερμανίας –έτσι εγκαταλείπει την μεταπολεμική της εξωτερική πολιτική–, ζητάει ανοιχτά τόσο από την Ευρώπη όσο κυρίως από τη Γερμανία να γίνουν πυρηνικές δυνάμεις!!!! Γιατί κάνουν αυτή την προτροπή; Μα είναι φανερό, καλοπροαίρετοι μου αναγνώστες, διότι είναι ενεργούμενα του Πούτιν και με τέτοια άρθρα προσπαθούν να δημιουργήσουν εντυπώσεις και να σπάσουν το συμπαγές μπλοκ που έχει φτιαχτεί.

Επίσης, υπάρχουν φωνές που δεν αντιλαμβάνονται ότι ο εξοπλισμός αυτός θα γίνει με τη δημιουργία ενός ταμείου που θα εξαιρείται από τη μέτρηση του χρέους της χώρας. Τι ανακούφιση! Οι άλλοι βέβαια μας λένε χωρίς καμία αιδώς ότι όταν οι κοινωνίες είχαν ζητήσει το ίδιο να γίνει με τα χρήματα για την υγεία και την καταπολέμηση της φτώχειας, είχαν ακούσει χιλιάδες ορθολογικά επιστημονικά επιχειρήματα που το απέκλειαν. Σας λέω λοιπόν, ανίδεοι, ότι και τα πρώτα επιχειρήματα ισχύουν, αλλά και τα νέα, τα φρέσκα. Τι θα πει ότι είναι αντιφατικά; Καθόλου! Θα δημιουργηθούν ταμεία για την ασφάλεια, ταμεία εξοπλισμών που, καθώς θα έχουν πανανθρώπινο ρόλο, δεν θα ανάγονται στη συγκρότηση ελλειμμάτων – είναι αδύνατον. Επίσης, επειδή η φτώχεια αφορά τον φορέα της και μόνο, δεν έχει κανέναν ρόλο το κράτος να φροντίζει να μειωθεί. Η εξουσία ξέρει. Πρέπει εδώ να τονίσω ότι θαυμάζω όλους αυτούς τους ανθρώπους της εξουσίας που εκφέρουν έναν λόγο με βάση την αρχή ότι η κοινωνία θα φερόταν πολύ χειρότερα αν δεν υπήρχε ο ίδιος!!!

Νομίζω όμως ότι στο βάθος όλοι ομνοούμε στο εξής απλό: πρέπει να ανακινήσουμε με θεσμικούς όρους τη φράση του Χομπς ότι «οι άνθρωποι δεν απολαμβάνουν τη συνύπαρξη όταν δεν υπάρχει εξουσία ικανή να προκαλεί δέος σε όλους τους». Τα νέα πολεμικά ομόλογα που θα στρατιωτικοποιήσουν τον πλανήτη θα βοηθήσουν να κατανοήσουν όλοι ότι οι καιροί άλλαξαν, ότι καπιταλισμός, εξουσία και δημοκρατία μπήκαν ανεπίστρεπτα σε μια αντιπαράθεση διαρκείας και να υπακούσουν δεόντως.

Συνεχίζεται...